

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการพัฒนาพื้นที่อุทยานนกน้ำ เพื่อการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์
นักศึกษา	นายทวีศักดิ์ บวบทอง
รหัสประจำตัว	44064048
ปริญญา	ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรม
พ.ศ.	2549
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ผศ.สมพล คำรงค์เสถียร
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม	ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม

### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันด้านกายภาพที่มีผลต่อการจัดการท่องเที่ยว  
ในเขตอุทยานนกน้ำบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อ  
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกลุ่ม  
ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักท่องเที่ยว , เจ้าหน้าที่สถานีพัฒนา และส่งเสริมอนุรักษ์สัตว์ป่า  
เขต , เจ้าหน้าที่เขตห้ามล่าสัตว์บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันทางกายภาพของพื้นที่มีลักษณะประกอบด้วยส่วนที่เป็น  
แผ่นดิน และทะเลสาบน้ำจืด มีความหลากหลายทางชีวภาพทั้งพืช สัตว์ และ วิถีชีวิตชาวบ้านซึ่ง  
ประกอบอาชีพประมงจับสัตว์น้ำ เป็นสิ่งที่มีความน่าสนใจ

แนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่อุทยานนกน้ำเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบึงบอระเพ็ด  
จังหวัดนครสวรรค์ มีดังนี้

1. บริเวณบึงบอระเพ็ด เส้นทางศึกษาธรรมชาติทางเรือ ควรจัดเป็นเขตสงวนสภาพ  
ธรรมชาติ
2. บริเวณที่สำรวจพบว่าเป็นพื้นที่ล่อแหลมเกิดไฟป่าบ่อยและเป็นแหล่งเสื่อมโทรม ควร  
จัดเป็นเขตพื้นที่ฟูสภาพธรรมชาติ
3. บริเวณภายในอุทยานในส่วนของศูนย์ศึกษาธรรมชาติ , ทางเดินศึกษาธรรมทางเดินเท้า-  
จักรยาน และบริเวณสวนป่า - สวนหย่อมเฉลิมพระเกียรติมีสภาพความเป็นธรรมชาติ ทั้งพันธุ์ พืช  
และสัตว์ มีความสวยงามน่าสนใจ ควรจัดเป็นเขตศึกษาหาความรู้ ในรูปการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดย  
อนุญาตให้เข้าไปทำกิจกรรมได้ตามขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่และกำหนดกิจกรรม  
การท่องเที่ยวให้กระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ตามศักยภาพที่พื้นที่จะรองรับได้

4. บริเวณสถานีพัฒนาและส่งเสริมศึกษาธรรมชาติ บึงบอระเพ็ด ซึ่งอยู่ในเขตอุทยาน  
นกน้ำ บึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ ควรจัดเป็นเขตบริการ

5. บริเวณพื้นที่ที่มีกรรมสิทธิ์ครอบครอง จัดเป็นเขตกิจกรรมพิเศษ  
การออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอุทยานนกน้ำบึง  
บอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ มีดังนี้

1. เขตสงวนสภาพธรรมชาติ กำหนดเส้นทางเดินเรือเดิม ซึ่งเป็นร่องน้ำเดิมที่ชาวบ้านที่  
บริการนำเที่ยวเรือยนต์ใช้เป็นทางนำเรือออกสู่บึงบอระเพ็ด ทั้งขาไปและขากลับ รวมทั้งเส้นทาง  
เดินเรือที่ไปยังเรือนแพริมบึงบอระเพ็ด เป็นจุดที่ให้นักท่องเที่ยวศึกษาธรรมชาติริมบึงบอระเพ็ด  
และ ใช้กล้องส่องดูนกน้ำ อีกทั้งยังเป็นเขตที่เชื่อมโยงกับเขตบริการ

2. เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ กำหนดเป็นเส้นทางที่ไม่ให้นักท่องเที่ยวเข้าไปใช้บริการ  
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพราะยังมีสภาพที่ยังเสื่อมโทรม เป็นเขตที่ต้องการการพัฒนาฟื้นฟูสภาพ  
ธรรมชาติต่อไป

3. เขตเพื่อการพักผ่อนและศึกษาหาความรู้ กำหนดเป็น เส้นทางศึกษาธรรมชาติโดยเดิน  
เท้า - จักรยาน, สถานที่พักผ่อนกลางแจ้ง, บริเวณที่นั่งพักผ่อนหย่อนใจ และม้านั่งพักผ่อน รวมทั้ง  
อนุสรณ์สถานนกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร และบริเวณโดยรอบมีจุดพักผ่อนนั่งชมธรรมชาติริมบึง  
บอระเพ็ด

4. เขตบริการ กำหนดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก ดังนี้

(1) สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้มาเยือนในส่วนของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ลาน  
จอดรถยนต์ - จักรยานยนต์, ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว, ศูนย์สื่อความหมายธรรมชาติ, อาคารห้อง  
ประชุม, สวนกรงนกน้ำ, ท่าเทียบเรือท่องเที่ยว, ศาลาพักผ่อนริมน้ำบึงบอระเพ็ด, ชุมนม้านั่ง,  
ทางเดินเท้าและสะพานเดินเท้า, ถังขยะ, ป้ายเขตห้ามล่าสัตว์ป่า, ร้านอาหาร, ห้องน้ำสาธารณะ,  
ค่ายพักผ่อน และบ้านพักรับรองแขกพิเศษ

(2) สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเจ้าหน้าที่ ได้แก่ อาคารที่ทำการสถานีพัฒนา  
และส่งเสริมศึกษาธรรมชาติ, อาคารที่ทำการเขตห้ามล่าสัตว์ป่า, อาคารร้านค้าสวัสดิการ,  
บ้านพักเจ้าหน้าที่, ป้อมยาม/ด่านตรวจ, ระบบไฟส่องสว่าง และระบบแสงสว่างอาคารซ่อม  
บำรุงเรือ, ระบบกำจัดขยะ, ระบบบำบัดน้ำเสีย, ระบบน้ำใช้และถังเก็บน้ำ

(3) สิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ธรรมชาติ ได้แก่ ป้ายสื่อความหมายธรรมชาติ,  
หอดูนก, ทางเดินเท้าและเส้นทางขี่จักรยาน, ชุมนม้านั่ง, ศาลาพักผ่อนริมน้ำบึงบอระเพ็ด

5. เขตกิจกรรมพิเศษ ไม่มีการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกใด ๆ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มี  
กรรมสิทธิ์ครอบครองของประชาชนที่มีแนวเขตที่ดินติดอุทยานนกน้ำบึงบอระเพ็ด

<b>Thesis Title</b>	Development of Ecotourism Area in Buengboraphet noknam Park Area Nakhonsawan provice
<b>Student</b>	Mr. Thaweesak Buabthong
<b>Student ID.</b>	44064048
<b>Degree</b>	Master of Industrial Education
<b>Programme</b>	Architecture
<b>Year</b>	2006
<b>Thesis Advisor</b>	Assistant Professsor Sompol Dumrongsatian
<b>Thesis Co-advisor</b>	Assistant Professsor Dr. Lertlak klinhom

### **ABSTRACT**

The purpose of this research was to study physical environment of Ecotourism Area in Buengboraphet noknam ParkArea Nakhonsawan provice in order to proposed guidelines for land usage by zoning and to designed facilities to ecotourism. The data were collected by interviewing tourists,local people and anthonities in Buengboraphet noknam Park Area , and by surveying.

The results of the research were found that there were 3 types of land : land , wetland , which were full of the biodiversity of plants , wildlife. Also the life style of local people was uniked and interested.

A Development of Ecotourism Area in Buengboraphet noknam Park Area Nakhonsawan provice showed that,

1. The area of in Buengboraphet wildlife Conservation Development and Extension station should be reserved as a primitive zone.
2. The area the were easily damaged by fire and by local people 's trespassing should be reserved as a recovery zone.
3. The area the were undamaged , full of the biodiversity of plant wildlife people should be reserved as a outdoor recreation , Area in nature Education and nature Park these zone was suitable in for many activities according to potential of carrying capacity.
4. The area of in Buengboraphet wildlife Conservation Development and Extension station should be reserved as a use zone.
5. The area of residential area were special use zone.

The tourism facilities A Development of Ecotourism Area in Buengboraphet noknam Park Area Nakhonsawan province showed that,

1. Primitive zone were decided the boat sight seeing trial and board walk
2. Recovery zone were decided the boat sight seeing trial and board walk
3. Outdoor recreation zone were decided were boat sight seeing trial , bike trial , tent camping / campsite , recreation area were little hut and benches
4. Intensive use zone were decided were ,
  - (1) Facilities for visitor were the visitor center , the interpretive center , toilet , port , little hut , bench , trails , garbages , parking area , sign of Buengboraphet noknam Park , food shop and shop for park's office , meeting room , young camping canter and VIP guest room.
  - (2) facilities for park's were office , guest posts , check points , garbage disposal system , sanitary , water system , lighting system , signs and workshop.
  - (3) Facilities for nature zone were birds seeing tower , trail , board walk and bike trail.
5. There were no tourist facility in special use zone because of residential area.